

дидактичність. Пріоритетного значення при цьому набуває текстова реалізація концептуальних дихотомій, за допомогою яких розкриваються ключові ідеї та відтворюється динамізм розгортання образів головних персонажів.

ЛІТЕРАТУРА

Гугнин, А. (1998). Магический реализм в контексте литературы и искусства XX века: феномен и некоторые пути его осмысления. М: Научный центр славяно-германских исследований.

Кислицын, К. Н. (2011). Магический реализм. Знание. Понимание. Умение, №1, С. 274-277.

Овчаренко, О. (2001). Магический реализм. Теория литературы. Литературный процесс, №4, С. 425-441.

Словарь лингвистических терминов (2010). Назрань: «Пилигрим».

Туленинова, Л. В. (2010). О бистабильности концептов. Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка, №13, С. 96-101.

Faris Wendy, (1995). Scheherazade's Children: Magical Realism and Postmodern Fiction. Durham: Duke University Press, 1995.

DiCamilo Kate. The Miraculous Journey of Edward Tulane from http://ebooksbeus.weebly.com/uploads/6/3/0/8/6308108/the_miraculous_journey_of_edward_tulane_-_kate_dicamillo.pdf.

Марія Білокопитова

*викладачка кафедри іноземних мов
Університет імені Альфреда Нобеля*

Карина Островська

*викладачка кафедри іноземних мов
Університет імені Альфреда Нобеля
(Дніпро, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БРИТАНСЬКОЇ Й АМЕРИКАНСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

У сучасному світі міжнародна комунікація здійснюється завдяки англійській мові. «Англійська функціонує як глобальна лінгва франка» (Seidlhofer, 2005, с. 339). Вона відрізняється від будь-яких інших мов, оскільки використовується «на більшій частині світу» (Chew, 1999, с. 43). Також кількість людей, які не є носіями англійської мови, втричі перевищила кількість носіїв. Число таких людей безперервно збільшується, тоді як населення, яке володіє англійською як першою мовою, зменшується (Crystal, 2006, с. 425). Сукупність економічних, соціальних, політичних і культурних факторів створили умови, що сприяють розвитку різних форм англійської мови. Настав час для англійської мови множитися й ставати більш різноманітною (Widdowson 1997, 138).

Необхідно підкреслити, що глобальне поширення англійської мови призводить до «локалізації мови» (Clyne & Sharifian, 2008). Тому поширення англійської мови є комплексним, оскільки воно відбувається в історичний момент, коли кордони між локальним і глобальним стають все менш чіткими. За таких умов англійська швидше за все буде співіснувати з національними та/або місцевими мовами. Однак не всі вчені погоджуються з такою ідеєю. Деякі вважають, що мови, які мають значний вплив на глобалізацію, такі як англійська, спричинять виродження інших мов (Dornyei, Csizer, Nemeth 2006, 7). Таким чином співіснування локальних мов із англійською розглядається під різними кутами як «благословення чи загроза» (Phillipson, Skutnabb-Kangas, 1997). Розповсюдження англійської мови більше не є простим результатом міграції чи колонізації, а пов'язано з різними причинами, походженням та проблемами.

Англійська мова, яка розвивалася на Британських островах, та американська англійська, яка відокремилася і розвивалася самостійно на американському континенті, із плином часу набули відмінностей та стали існувати як два основні діалекти англійської мови.

Д. Фріборн та інші (1986) припускають, що історія англійської мови – це історія англійської в Англії, яка починається, коли ця мова була принесена на Британські острови в першій половині п'ятого століття нашої ери поселенцями під назвою «Англи» через Північне море. Жителів Британських островів називали «британцями», які розмовляли діалектами кельтської мови, тоді як англи або (англосаксонці) говорили діалектами мовної сім'ї, яка називається західногерманською.

Коли британці почали досліджувати та колонізувати різні частини світу, вони принесли з собою свою мову. Це сприяло поширенню та зростанню англійської як першої мови для багатьох народів і країн. У зв'язку з цим дослідження англійської мови для американського континенту, а згодом і його колонізація привели англійську мову до сучасної території Сполучених Штатів.

Дж. Л. Ділард вважає, що англійська мова прийшла в Північну Америку як частина загального руху європейських мов і їх поширення на всі частини світу, а саме на новий американський континент. Далі він уточнює: «Тип англійської мови, якою розмовляли в період дослідження та колонізації, був важливим для історії американської англійської...» (1992, 1)

У зв'язку з цим С. Мілворт (1996) припускає, що було б важко пояснити походження всіх регіональних діалектів Сполучених Штатів з часів найперших англійських поселень, оскільки іммігранти прибули з різних частин Великобританії, а отже, мова регіонів Америки була діалектною сумішшю англійської мови. Також на розвиток ранньої американської англійської мови вплинули баскська, іберійська та індіансько-американська мови.

Сьогодні головна істотна відмінність британської й американської англійської полягає в орфографії. Британці зберігають правопис слів, що позичені з французької й німецької мов, американці ж – ґрунтують написання на тому, як ці слова звучать при вимові. Розглянемо два приклади:

– defence (BrE), defense (AmE) – оборона;

– centre (BrE), center (AmE) – центр.

Різниця також помітна й у вимові, граматиці, пунктуації, ідіомах й формулюваннях дат й чисел. Однак граматика відрізняється не за структурою, а за використанням її у повсякденному житті. Так, наприклад, в США майже не використовують Present Perfect, коли у Великій Британії дотримуються усіх правил.

– I have come to the office (Я прийшов до офісу). – почуємо від англійця.

– I came to the office (Я прийшов до офісу). – скаже американець.

Тобто «в Америці все набагато простіше», як іноді лінгвісти описують різницю.

Суттєвою проблемою, що постає при виявленні розбіжностей між британською й американською англійською є так звана взаємна розбірливість. У лінгвістиці взаємна розбірливість - це зв'язок між мовами чи діалектами, коли мовці різних, але споріднених різновидів можуть легко зрозуміти один одного без попереднього ознайомлення чи особливих зусиль. (Kordić 2010, 101)

При використанні англійської взаємна розбірливість є проблематичним аспектом через те, що у двох варіантах цієї мови деякі однакові за написанням й звучанням слова мають зовсім різне значення, або це слово є невідомим на теренах Великобританії чи Сполучених Штатів. (Algeo 2008, 599).

Серед таких омонімів виокремимо наступні:

– a trolley (BrE) – візок у супермаркеті

– a trolley (AmE) – трамвай

– wash up (BrE) – мити посуд

– wash up (AmE) – купати/купатися

До предметів, що мають різні назви, як приклади віднесемо:

– a mackintosh (BrE) – дощовик

– a raincoat (AmE) – дощовик

– petrol (BrE) – паливо

– gasoline (AmE) – паливо

Першим, хто зробив особливий внесок у формалізацію цих відмінностей був Ной Вебстер, який написав перший американський словник (опублікований у 1828 році) з наміром показати, що люди в Сполучених Штатах розмовляють іншим діалектом від тих, на яких розмовляють у Великобританії, майже як регіональний акцент. (Sokolowski 2015).

У Сполученому Королівстві вплив тих, хто віддав перевагу французькому написанню деяких слів, виявився вирішальним. У багатьох випадках правопис американський варіант відхилявся від основного британського правопису; з іншого боку, він також часто зберігав старіші форми. Багато з тепер уже характерних орфограм американської англійської були популяризовані, а не створені Ноєм Вебстером. Містер Вебстер обрав уже існуючі альтернативні варіанти написання «на таких підставах, як простота, аналогія чи етимологія». (Webster 1848, 7).

Перед суспільством, для якого англійська мова не є рідною постає питання «Який з двох варіантів є більш доречним?». Звісно, якщо людина перебуває у США або її сфера діяльності тісно пов'язана з цією країною, то

використовувати потрібно американську англійську. Проте Лондон завжди був і залишається центром англійської культури. Вашингтон, Нью-Йорк та інші центри, які мають політичний й інформаційний вплив у США це визнають, і тому дотримуються стандартів британської англійської, хоча й мають відмінності. (Гарбек 2015).

Підводячи підсумок, цілковито виправдано буде зазначити те, що британська й американська англійська є двома варіантами однієї мови, а не двома різними мовами. Обидва з них є надзвичайно важливими у сучасному світі. Через величезний вплив американської культури у медіапросторі американський варіант англійської є більш поширеним й звичним, проте стандартною англійською залишається британський. Тож аби людині дотримуватися взаємної розбірливості й справляти враження надзвичайно освіченої потрібно розумітися у суспільстві, де вона перебуває й обставинах, що наразі оточують.

ЛІТЕРАТУРА

Гарбек, Дж. «Чому американська англійська – лише варіант, а не окрема мова» (2015) https://www.bbc.com/ukrainian/vert_cul/2015/07/150728_vert_cul_american_english_vp

Algeo, John. «The Effects of the Revolution on Language» (2008), in *A Companion to the American Revolution*. John Wiley & Sons, p. 599.

Chew, P. G.-L. (1999). Linguistic imperialism, globalism, and the English language. *The AILA review: English in a changing world*, 13, 37-47.

Clyne, M., & Sharifian, F. (2008). English as an international language: Challenges and possibilities. *Australian Review of Applied Linguistics*, 31(3), 21-28.

Crystal, D. (2006). English worldwide. In R. Hogg & D. Denison (Eds.), *A history of the English language* (pp. pp. 420-444). Cambridge: Cambridge University Press.

Dornyei, Z., Csizer, K., & Nemeth, N. (2006). Motivation, language attitudes and globalisation: A Hungarian perspective. Clevedon: Multilingual Matters.

Phillipson, R., & Skutnabb-Kangas, T. (1997). Linguistic human rights and English in Europe. *World Englishes*, 16(1), 27-41
Seidlhofer, B. (2005). Key concepts in ELT: English as a Lingua Franca. *ELT Journal*, 59(4), 339-341.

Kordić, S. (2010). Jezik i nacionalizam. Rotulus Universitas (in Serbo-Croatian). Zagreb: Durieux. pp. 101–108

Sokolowski, Peter. “Soop vs. Soup” Retrieved 4 January 2015. Noah Webster: the man who changed the way we spell... up to a point. <https://www.merriam-webster.com/video/soop-vs-soup>

Webster, N. *An American dictionary of the English language* (1848), Harper & Brothers, p. 7.

Widdowson, H. G. (1997). EIL, ESL, EFL: Global issues and local interests. *World Englishes*, 16(1), 135-146.